

17.4.1972

11.121-4-71 m fl
81-205

Naturreservat på den s k Årshultsmyren i Lidhults och Vrå socknar,
Ljungby kommun

Fråga har uppkommit att ett område kallat Årshultsmyren i Lidhults och Vrå socknar skall förklaras som naturreservat. Länsstyrelsen har genom resolution 4.4.1966 med stöd av 11 § naturvårdslagen meddelat förbud mot att å ett område omfattande Årshultsmyren och anslutande vatten- och skogsområde i Lidhults och Vrå socknar, utan länsstyrelsens tillstånd vidtaga vissa i resolutionen angivna åtgärder, som förutsågs strida mot de reservatsföreskrifter, som länsstyrelsen kunde komma att meddela för området.

Sedan besvär anförts över länsstyrelsens resolution 4.4.1966 och ett av länsstyrelsen 7.6.1966 meddelat jämningsbeslut har Kungl Maj:t genom beslut 26.1.1968 ej funnit skäl göra ändring i länsstyrelsens beslut.

I avvaktan på länsstyrelsens slutliga beslut i reservatsfrågan har länsstyrelsen därefter genom 18.3.1968 och 25.3.1969 meddelade, efter besvär hos Kungl Maj:t sedermera lagakraftvunna beslut med vissa jämkningar förlängt giltighetstiden för de meddelade förbuden. På grund härav har dessa gällt till och med 31.3.1972. En särskild av länsstyrelsen 28.6.1966 tillsatt arbetsgrupp har utarbetat förslag till gränsdragning för det tilltänkta reservatsområdet samt till reservatsföreskrifter och skötselplan. Chefen för lantmäteriets specialenhet, som lett arbetsgruppen, har även fört förhandlingar med markägarna i fråga om ersättningar som borde utgå för intrång m m i anledning av det ifrågasatta naturreservatet. Förhandlingarna har inte lett till något preliminärt avtal om ersättning. Däremot har staten i enlighet med av Kungl Maj:t 25.9.1970 meddelat beslut förvärvat fastigheterna Kränkeboda 1:11 och 1:12 samt Stråhult 1:7, 1:10 och 1:11.

Länsstyrelsen har 29.5.1969 hållit sammanträde i Lidhult med markägarna. Dessa har därutöver på olika sätt erhållit information i ärendet.

Kungl Maj:t har genom beslut 26.1.1968, 21.3.1969, 28.8.1969 samt med skrivelse 15.10.1971 överlämnat till länsstyrelsen vissa från A V Persson, Hässleholm inkomna skrivelser, samt, såvitt avser beslutet 28.8.1969, jämväl skrivelser från G Mjörnman och H Hjalmarsson m fl.

Persson har i övrigt till länsstyrelsen ingivit olika skrivelser, vari han framfört erinringar och yrkanden.

Statens Naturvårdsverk, som fortlöpande underrättats i ärendet, har avgivit yttranden. I yttrande 5.11.1971 har naturvårdsverket förordnat, att länsstyrelsen förordnar om ett naturreservat med dispensabla föreskrifter.

17.4.1972

11.121-4-71 n fl
81-201

På grund av vad naturvårdsverket sålunda anført har reservatsfrågan kommit i ett nytt läge. Med dispensabla föreskrifter kan sakägare, som önskar utföra viss åtgärd, vars vidtagande är förbjuden, efter ansökan erhålla tillstånd därtill av länsstyrelsen. Frågan om eventuell ersättning i anledning av förbud blir sålunda inte aktuell annat än i de fall då tillstånd vägrats eller förenats med särskilda villkor.

Länsstyrelsen upprättade 17.2.1972 ett förslag till naturreservat med dispensabla föreskrifter. Information om förslaget innebär lämnades vid sammanträde i Lidhult 14.3.1972.

Erinringar mot förslaget har inkommit från ett antal markägare. Yttranden över förslaget har inkommit från Ljungby kommun, lantbruksnämnden i Kronobergs län, skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län och avdelningen för ekologisk botanik vid Lunds universitet. Ljungby kommun har i sitt yttrande ansett området så värdefullt att det bör förklaras som naturreservat. Enligt kommunen måste det anses angeläget att staten snarast inlöser privatägd mark inom området.

Erinringarna och yttrandena har föranlett vissa snärre ändringar i föreslagna föreskrifter och skötselplan.

Årshultsmyren är det största orörda myrkomplexet i Kronobergs län. Området har särskilt stort naturvårdsvärde genom representativa exempel på kalhögsmossar med intressanta växtsamhällen och flora av västlig typ, kärr, sankängar, näringsfattiga sjöar med skiftande stränder, naturliga dräneringsförhållanden och skogbevuxna fastmarksområden på morän, smältvatten-, strand- och vindavlagringar. Området är från främst biologiska synpunkter av riksintresse att bevara.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen, att det område i Lidhults och Vrå socknar som på en till detta beslut hörande karta (bil 1) utmärkts med grov heldragen begränsningslinje skall utgöra naturreservat med benämningen Årshultsmyren. I området ingår mossar och kärr, sankängar, skogsmark och sjöar. Dess sammanlagda areal är ungefär 1 150 ha, varav ungefär 170 ha vatten.

Reservatets syfte är att bevara ett märkligt myrkomplex med karaktistiska mossar och kärr, sankängar, skogbevuxna fastmarksöar och näringsfattiga sjöar av stor betydelse för kännedomen om landets natur.

17.4.1972

11.121-4-71 m f.
81-201

För reservatet skall gälla de reservatsföreskrifter och bestämmelser, som frångår av bil 2a till detta beslut.

För undvikande av avsevärt men vid brukande av fastighet, som berörs av reservatet, meddelar länsstyrelsen i bil 2b undantag från de i bil 2a intagna föreskrifterna gällande markägare och nyttjanderättshavare.

Med stöd av 7 § naturvårdskungörelsen meddelar länsstyrelsen i bilagda skötselplan (bil 3a och b) intagna bestämmelser om vård och förvaltning av naturreservatet.

Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med berörda markägare.

Förvaltaren skall med stöd av 9 § naturvårdslagen äga rätt att i samråd med markägarna vidtaga de skötselåtgärder, som erfordras med hänsyn till syftet med naturreservatet.

Reservatet skall utmärkas enligt statens naturvårdsverks anvisningar.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattar beslut, har förutom föredraganden, byrådirektören Carl Erik Johansson även länsrådet Per Bjering, 1:e länsassessorn Lennart Sundkler, överlantmätaren Lars Lejdström och biträde arkitekten Tore Danielsson deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen Lars Eliasson samt ledamöterna Ivan Gustavsson, Bengt Johansson, Gösta Almén, P G Bengtsson, Harry Johansson, Gustaf Andersson, Kjell Nilsson, Olle Linnell, Sten Sandström och Erland Ullman.

Besvär över detta beslut kan anföras hos Konungen. Besvären skall vara inkomna till jordbruksdepartementet inom tre veckor efter delgåendet av beslutet. Besvären kan insändas med posten.

Lars Eliasson
Lars Eliasson

Carl Erik Johansson
Carl Erik Johansson

Bilagor

- 1 Fastställelsekarta i skala 1:20 000
- 2a Föreskrifter
- 2b Undantag från föreskrifter
- 3a Skötselplan
- 3b Karta till skötselplan

17.4.1972

11.121-4-71
(IIIR11-15-65)
81-201

Undantag från föreskrifter gällande markägare och nyttjanderätts-
havare

För undvikande av avsevärt men vid brukande av fastighet som be-
rörs av naturreservatet, förklarar länsstyrelsen, att nu meddelade
föreskrifter inte skall utgöra hinder mot att inom reservatet för
jord- och skogsbrukets behov framföra motorfordon utanför därför
avsedda vägar; på myrmark dock endast då tjälen är så kraftig,
att markskador inte uppkommer.

Vidare förklarar länsstyrelsen att föreskrifterna inte skall ut-
göra hinder mot följande åtgärder, som bedömts vara behövliga inom
de områden som på kartan angivits med bokstäverna a) - q):

- a) Underhåll av befintlig väg längs östra stranden av Örsjön jämte
vidmakthållande genom rensning av avloppsdikena mellan vägtrum-
morna och Örsjön; dock får fördjupning och breddning av dikena
inte ske.
- b) Byggnad och underhåll av traktorväg för skogsbrukets transporter
inom Årshult 1:16 från ägotrakten Hylteskog till ägotrakten
Abborraren; dock att vägdiken ej får upptagas till större djup
än 1,0 meter.
- c) Skogsplantering eller sådd av gran inom ägotrakten Abborraren
på Årshult 1:6, 1:7, 1:9 och 1:16 söder om en linje femtio meter
från södra stranden av Örsjön.
- d) Byggnad och underhåll av traktorväg för skogsbrukets transporter
i samma sträckning som befintlig ägoväg från ägotrakten Hylteskog
över Årshult 2:3, 2:7 och 1:14 till skiftet av Årshult 1:6 syd-
väst om Örsjön; dock att vägdiken ej får upptagas till större
djup än 1,0 meter.
- e) Vidmakthållande genom rensning av befintligt öppet dike inom
Bavra 1:4; dock får fördjupning och breddning av diket inte ske.
- f) Vidmakthållande genom rensning av två befintliga öppna diken
inom eller i södra gränsen för Årshult 1:4, 2:4 och ett befint-
ligt öppet dike inom Stråhult 1:6; dock får fördjupning och bredd-
ning av dikena inte ske.
- g) Underhåll av den befintliga utfartsvägen från brukningscentrum
på Årshult 1:4, 2:4 (Hyltan) över Årshult 1:4, 2:4 och Hunnsberg
1:6.
- h) Tåkt av torv inom Kränkeboda 1:31; dock endast för fastighetens
husbehov.

17.4.1972

11.121-4-71
(IIIR11-15-65)
81-201

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET ÅRSHULTSMYREN, LJUNGBY KOMMUN

För naturreservatet Årshultsmynen skall gälla följande under I och II angivna föreskrifter.

I Föreskrifter gällande markägare och ryttjanderättshavare

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- 1 uppföra byggnad av något slag,
- 2 bedriva täkt av något slag,
- 3 schakta, spränga, dämna, dika eller företa andra dränerande eller markförändrande ingrepp,
- 4 fylla med eller tippa sten, jord, torv eller avfall av något slag,
- 5 anlägga vägar,
- 6 framdraga mark- och luftledningar,
- 7 tillföra växtnäringssämnen eller använda kemiska preparat,
- 8 utföra hyggesplöjning eller liknande maskinell markberedning,
- 9 plantera eller så annat trädslag än svensk tall,
- 10 köra med motorfordon annat än på därför avsedda vägar,
- 11 upplåta mark till militära övningar,
- 12 i övrigt utnyttja området i strid mot fastställd skötselplan.

Härjämte skall beträffande nedan angivna områden, betecknade A - D och på kartan markerade med rutmönster, gälla följande särskilda bestämmelser:

- A Skogsbestånd på Osgrönan och Snidestorp 1:11 samt 50 meter brett strandområde söder om Örsjön. Kalavverkning får ej ske, varjämte kantträd mot sjöar och myrmark skall lämnas orörda. Dock får granbestånd kalavverkas.
- B och C Skogsbestånd i myren samt vid och i Rammsjön skall lämnas orörda.
- D Kantträd vid nordöstra stranden av Sandsjön skall lämnas orörda.

17.4.1972

11.121-4-71
(IIIR:1-15-65)
81-201

E Bokbestånd vid Bokhultabacken. Avverkning inom bokbestånden skall ske som försiktig gallring. Föryngringsåtgärder skall avse återväxt av bok.

Undantag från föreskrifterna ovan anges i bil 2b.

II Föreskrifter gällande allmänheten

Det är förbjudet att

- 1 framföra motordrivet fordon annat än på härför upplåtna vägar,
- 2 framföra snöskoter,
- 3 tälta eller uppsätta husvagn,
- 4 fälla träd och buskar, bryta kvistar och grenar av eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt, t ex genom uppgrävning av växter.

Därjämte erinras om följande allmänt gällande bestämmelser.

Ej må någon handha eld eller handskas med brandfarligt föremål, så att brand lätt kan uppstå.

Envar skall se till att han ej skräpar ned utomhus med plåt, glas, plast, papper, avfall eller annat.

Det är förbjudet att göra skada på stängsel och andra anordningar.

Det är förbjudet att släppa hund lös i mark där villebråd finns under tiden 1 mars - 20 augusti.

Allmänheten erinras om att reservatet tillkommit för att skydda och bevara ett område med märklig natur. Reservatet innebär icke några andra rättigheter eller befogenheter för besökande än vad som är tillåtet på grund av lag och sedvanerätt.

17.4.1972

11.121-4-71
(IIIR11-15-65)
81-201

Bil 2b
Bl 2

- i) Underhåll av enskilda vägen Kränkeboda - Slättevå i enlighet med bestämmelserna i utlåtande avgivet den 21.1.1953 vid för-
rättning enligt lagen om enskilda vägar samt ombyggnad av sam-
ma väg i enlighet med skogsstyrelsens arbetsbeskrivningar med
normalritningar för skogsvägar; dock att vägdikey ej får upp-
tagas till större djup än 1,2 meter. Underhåll av körvägen
Gässlebacken - Gustavsberg på Kränkeboda 1:11 och Stråhult
1:7. Underhåll av körvägar från Gässlebacken söderut på Kränke-
boda 1:11.
- j) Framdragning västerifrån av luftledningar för elektrisk ström
och telefonförbindelse till befintliga byggnader på Kränkeboda
1:32 över Kränkeboda 1:25 och 1:32 i anslutning till enskilda
vägen Kränkeboda - Slättevå.
- k) Underhåll av Kränkeboda torrlägningsföretag år 1928.
- l) Vidmakthållande genom rensning av befintligt öppet dikey ("Nan-
nabyggetkanalen") inom eller i gränsen för Kränkeboda 1:32
och i södra gränsen för Kränkeboda 1:31 enligt länsstyrelsens
beslut 16.11.1970. Torvtäkt för husbehov på Kränkeboda 1:32
enligt länsstyrelsens beslut 26.5.1971.
- m) Byggande och underhåll av traktorväg för skogsbrukets transport-
er i samma sträckning som befintlig ägoväg från ägotrakten
Timmerbjäret inom Kränkeboda 1:25 över Kränkeboda 1:11 och
1:12 samt Singeshult 1:26, 1:27 och 1:28 samt Vrå 1:2; dock
att vägdikey ej får upptagas till större djup än 1,0 meter.
Underhåll av befintliga körvägar på Stråhult 1:10 och 1:11.
- n) Skogsplantering eller sådd av gran inom ägotrakten Rammsbjär
på Stråhult 1:4 och 1:7.
- o) Byggande och underhåll av traktorväg för skogsbrukets transport-
er västerut från ägotrakten Rammsbjär inom Stråhult 1:4 och 1:7;
dock att vägdikey ej får upptagas till större djup än 1,0 meter.
- p) Vidmakthållande genom rensning av befintligt öppet dikey norr
om Hagsjön inom Årshult 1:16; dock får fördjupning och bredd-
ning av diket inte ske.
- q) Vidmakthållande genom rensning av befintligt öppet dikey inom
norra delen av Snidestorp 1:11 tillhörigt skifte öster om Ör-
sjön; dock får fördjupning och breddning av diket inte ske.